

Løntvist på vej  
i faglig voldgift

**SIDE 4**

Fiasko: Fire ud af 10  
uddannelsesstationer  
lukket igen

**SIDE 6**

Ingen må overlades  
til sig selv på  
tilfældighedernes  
perron

**SIDE 8**

## KRITIK AF REGERINGEN FINANSLOVSUDSPIL: **DET ER UDDANNELSES- BESPARELSER AD BAGVEJEN**

550 millioner fra bl.a. professionshøjskolernes markedsføringsbudgetter skal bruges på mere nærpolti, mener regeringen. Rektorer kalder det uddannelsesbesparelser ad bagvejen. Der er lidt "komiske Ali" over, at S vil fjerne en udgiftspost, der ikke eksisterer, siger økonomiprofessor.

»

**R**egeringen vil finansiere mere nærpolti ved at tage 550 millioner fra gymnasiernes og de videregående uddannelsesinstitutioners markedsføringsbudgetter.

Ifølge forslaget til næste års finanslov skal institutionerne i 2021 aflevere 100 millioner kroner og i 2022-24 150 millioner årligt fra deres markedsføringskonti til finansiering af udspillet "Trygheden først - et politi, der er dér, hvor danskerne har brug for det".

Men forslaget møder skarp kritik. Både fra uddannelsesinstitutionerne og fra SF, der er støtteparti for regeringen.

"Vi kan ikke på nogen måde støtte, at besparelser i uddannelsessektoren finansierer et politiforlig", siger Jacob Mark fra SF.

Ifølge rektor for UC Syd Birthe Friis Mortensen ligner det en uddannelsesbesparelse ad bagvejen.

"Det er virkelig nedslående, at en regering, der har talt så varmt for at styrke uddannelserne, nu fremsætter et forslag, som ikke kan undgå at ramme os på kvaliteten", siger Birthe Friis Mortensen.

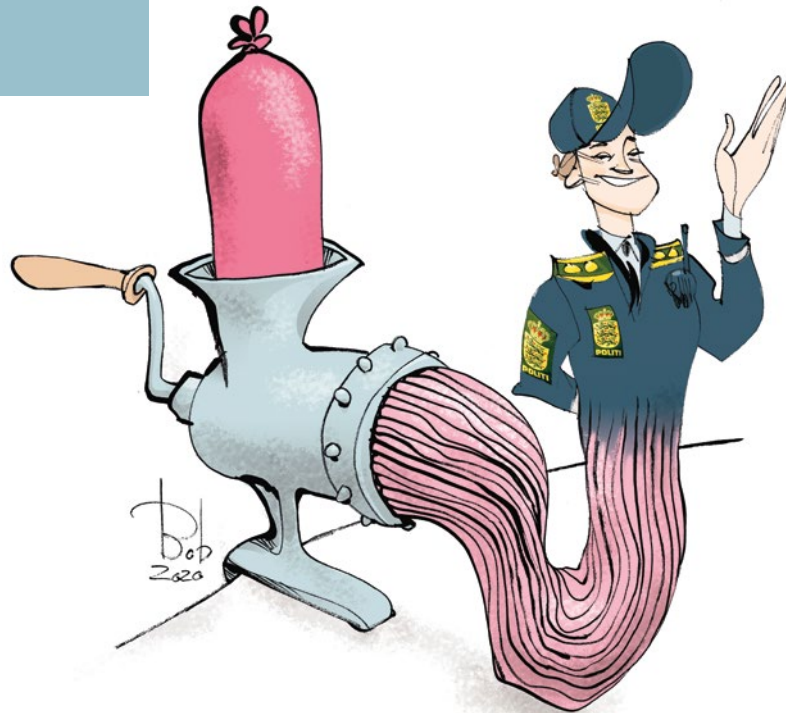
#### Usund konkurrence skal væk

Hvordan millionbesparelsen skal fordeles på de enkelte institutioner, er ikke afklaret. Det bliver en del af finanslovsforhandlingen.

En opgørelse, som Uddannelses- og Forskningsministeriet foretog sidste år, viste, at professionshøjskolerne i 2016 og 2017 brugte hhv. 83,7 millioner og godt 79 millioner på markedsføring. Tilsammen brugte alle videregående uddannelsesinstitutioner cirka 200 millioner på forskellige aktiviteter med det formål at fremme kendskabet til institutionerne.

Danske Professionshøjskoleers egne beregninger viser, at omkostningen til markedsføring er væsentligt lavere. Det anlås at den reelle udgift på grunduddannelserne i 2019 sammenlagt lå på 12,9 millioner kroner. Pengene gik ifølge sekretariatet til udvikling af kampagner, produktion af materialer og til rekrutteringsbureauer.

Bjørn Brandenburg, der er S-



## Det, der koster mest på UC Syd, er fx åbent hus-arrangementer og brobygningsarbejde. Initiativer, der hjælper de unge i Sydjylland til at finde ud af, hvad de kan uddanne sig til i deres nærområde".

**Birthe Friis Mortensen**, Rektor for UC Syd

ordfører for forskning og uddannelse, mener, at institutionerne sagtens kan finde 550 millioner over fire år, uden at det går ud over kvaliteten af uddannelserne.

"Vi vil ikke skære i midler til vejledning og information, men vi vil af med den usunde konkurrence mellem institutionerne. Som når tre ungdomsuddannelser fx prøver at udkonkurrere hinanden ved at plastre busser til med reklamer, lave tv-kampagner eller ansætte pressechefer til at fortælle gode historier. De penge gør mere gavn i en reform, der øger trygheden i hele Danmark", siger Bjørn Brandenburg.

På UC Syd bedriver man ikke usund konkurrence, fastslår Birthe Friis Mortensen.

"Det, der koster mest på UC Syd, er fx åbent hus-arrangementer og brobygningsarbejde. Initiativer, der hjælper de unge i Sydjylland til at finde ud af, hvad de kan uddanne sig til i deres nærområde, og som forhåbentlig betyder, at så mange som muligt vælger rigtigt i første hug", siger Birthe Friis Mortensen.

I Sydjylland tyede UC Syd dog til egentlig annoncering, da en ny uddannelse til skattemedarbejder blev oprettet sidste år i Haderslev.

"Hvor mange unge ved, hvad en skattemedarbejder laver? Vi fik kun nok studerende til det første hold, fordi vi kørte en informationskampagne, bl.a. på de sociale medier", forklarer Birthe Friis Mortensen.

#### Kampagne skaffede fuldt hold

På Professionshøjskolen Absalon i Region Sjælland griber man også yderst sjældent til egentlig markedsføring. Til gengæld har institutionen en stor informationsopgave. Det forklarer rektor Camilla Wang.

"I vores område er det vanskeligere at tiltrække unge, da uddannelsesstraditionerne ikke er så stærke. Samtidig er der en stor mangel på pædagoger, lærere og sygeplejersker overalt i regionen. Derfor er vi nødt til at bruge kræfter på at fortælle om vores uddannelser", siger Camilla Wang.

Det er som oftest ikke reklamer, der flytter de unge i Region Sjælland.

"Det, der for alvor flytter noget, er, når vi inviterer dem indenfor på vores uddannelser, vise dem, hvordan undervisningen foregår, og

give dem chancen for at tale med andre studerende”, forklarer Camilla Wang.

Der er dog undtagelser. Fx måtte Professionshøjskolen Absalon gøre en indsats ud over det sædvanlige, da den nye sygeplejerskeuddannelse skulle etableres i Holbæk i 2017.

“Holbæk har ingen videregående uddannelser i forvejen, der er ingen campus i byen, og de unge i området er vant til at søge væk. Derfor var det nødvendigt at annoncere bredt, ved busstoppesteder, i aviser og via en reklame i de nordvestsjællandske biografer”, fortæller Camilla Wang.

Alle 60 pladser på uddannelsen blev besat.

“Vi fik endda flere ansøgere, end vi kunne optage, og vi kan se, at flertallet kommer primært fra Nordvestsjælland, så for mig er der ingen tvivl om, at kampagnen var det værd”, siger Camilla Wang.

### Pengene kan kun komme fra rammen

Det er kun lidt over et år siden, at den da nytiltrådte S-regering fjernede de årlige topcentsbesparelser og i regeringsgrundlaget proklamerede, at uddannelsesområdet skulle styrkes. Derfor er det to skridt frem og et tilbage, når man nu igen planlægger at tage penge fra området. Det siger Per Nikolaj Bukh, der er professor i offentlig økonomistyring ved Aalborg Universitet.

“Det kan ikke undgå at gå ud over uddannelseskvaliteten. I runde tal svarer beløbet til 150-200 stillinger”, siger han.

Aalborg-professoren er enig med Socialdemokratiet i, at visse uddannelser bruger for mange penge på reklamer, fx hvis de er til stede i lufthavne eller går på hugst i regioner eller byer, hvor andre også er til stede.

“Men det er ikke situationen for

professionshøjskolerne. De er forpligtede til at uddanne til velfærdssektoren i regionerne, og vi står med en kæmpe udfordring i forhold til at få nok sygeplejersker og pædagoger”, påpeger Per Nikolaj Bukh.

Foruden at være professor er han også bestyrelsesmedlem på UC Nordjylland. Hverken her eller på andre professionshøjskoler har man et markedsføringsbudget i den størrelsesorden, siger han.

“Derfor er der også lidt “komiske Ali” over det, når regeringen hævder, at besparelsen bare skal stoppe de usunde reklamer. De 550 millioner kan kun findes på rammebevillingen. Jeg tror egentlig, det havde mødt større accept og respekt, hvis politikerne havde sagt ligeud, at en del af gaveboden blev åbnet for tidligt, og at de bredeste skuldre må aflevere lidt i en coronatid”, vurderer Per Nikolaj Bukh.

## REGERINGENS FINANSLOVSFORSLAG:

**Regeringen vil betale for flere landbetjente ved at skære i uddannelsernes reklamebudgetter: I alt 550 millioner over fire år**

Mio. kr. (2021-2024)	2021	2022	2023	2024
<b>Udgifter</b>				
Annullering af omprioriteringsbidraget i 2021-2024	395	589	781	968
Videreførelse af initiativer fra den tidligere flerårsaftale 2016-2019	678	686	692	693
Midler til bl.a. videreførelse af initiativer fra tidligere finanslovsaftaler (2017-2020)	753	785	790	791
Tryghed og sikkerhed i det offentlige rum, grænseindsatsen mod Sverige og styrkelse af indsats mod vanvidskørsel	236	198	197	195
De nye politiske initiativer i regeringens udspil	395	767	895	1.011
<b>Udgifter i alt</b>	<b>2.457</b>	<b>3.025</b>	<b>3.356</b>	<b>3.658</b>
<b>Finansiering</b>				
Reserverede midler til politi og anklagemyndighed på FFL2I	2.069	2.279	2.467	2.628
Finansiering inden for politiet og anklagemyndigheden	73	242	315	407
- heraf reform af Rigspolitiet	43	152	167	219
- heraf effektiviseringsforslag mv.	30	90	148	188
Finansiering inden for justitsområdet	14	48	148	148
- heraf yderligere ATK-vogne*	-	34	134	134
- heraf forenkling af afgiftsstrukturen på våbenområdet	14	14	14	14
Uudmøntede midler fra den tidligere “Lindholmreserve”	121	156	-	-
Forøgelse af arbejdsskadeafgiften og mængdødtgørelse	80	150	275	325
<b>Reduktion af markedsføringsudgifterne på de gymnasiale uddannelser og de videregående uddannelser</b>	<b>100</b>	<b>150</b>	<b>150</b>	<b>150</b>
<b>Finansiering i alt</b>	<b>2.457</b>	<b>3.025</b>	<b>3.356</b>	<b>3.658</b>

### S: Sagde det samme inden valget

Også Jacob Mark fra SF kan få øje på steder i uddannelseslandskabet, hvor der kan skrues ned for reklameforbruget.

“Men det skal vi kortlægge i samarbejde med institutionerne. Vi vil slå hårdt ned på en grønthøstermodel, der fx rammer etableringen af små uddannelser i yderområderne”, siger Jacob Mark.

Ifølge Socialdemokratiets uddannelses- og forskningsordfører, Bjørn Brandenburg, gør regeringen bare, hvad den også lovede inden valget.

“Dengang sagde vi, at 200 millioner skulle overføres fra uddannelsernes reklamebudgetter til en nærhedsreform. Nu er beløbet endda sat ned”, siger Bjørn Brandenburg.

Det er svært at anklage S for at være imod en styrkelse af uddannelsesområdet, mener han.

“Det væsentlige her er, at vi har stoppet alt det, der havde virkelig alvorlige konsekvenser for institutionerne, de endeløse grønthøsterbesparelser og uddannelsesloftet. Vores ambition er fortsat at styrke området, og vi sparer ikke på rammen. Det her er en besparelse på reklamer”, fastslår Børn Brandenburg. ■

ULIGE VILKÅR FOR UNDERVISERE, DER FORSKER:

# NU SKAL FAGLIG VOLDGIFT AFGØRE LØNTVIST

Professionshøjskolerne har divergerende opfattelser af, hvordan undervisere skal indplaceres, hvis de som led i deres ansættelse tager en forskeruddannelse. Det har betydet lønforskelle på helt op til 8.000 kroner om måneden. Nu tager DM og AC spørgsmålet i faglig voldgift.

**A**djuncker og lektorer oplever at blive lønindplaceret vidt forskelligt, hvis de som et led i deres ansættelse på en professionshøjskole gennemfører en ph.d.-uddannelse. Det kan betyde lønforskelle for de pågældende adjunker og lektorer på helt op til 8.000 kroner om måneden.

Det skal være slut nu.

“Vi mener, det er et brud på AC-overenskomsten, og derfor bringer vi sagen for en faglig voldgift. Vi har påpeget igen og igen, at de, som tager en ph.d. som led i deres ansættelse, er omfattet af stillingsstrukturen og skal aflønnes derefter. Det har aldrig været meningen, at de skulle ansættes uden for stillingsstrukturen på individuelle ordninger”, siger Tommy Dalegaard Madsen, der er formand for underviserne på professionshøjskoler og erhvervsakademier.

#### En fælles interesse med arbejdspladsen

Det er ansættelsesforholdene for Kira Saabye Christensen og Camilla Nørgaard, der nu skal prøves ved faglig voldgift.

De er begge undervisere på Københavns Professionshøjskole

(KP) med godt 10 års lektoranciennitet på pædagoguddannelsen. I 2016 blev de og andre undervisere af deres arbejdsplads opfordret til at tage en ph.d., som kunne bidrage til ny viden på KP. Året efter indskrev de sig som ph.d.-studerende på Aarhus Universitet, samtidig med at de bevarede underviserforpligtelser på professionshøjskolen.

Forud var gået et langt og krævende prækvalificeringsforløb, hvor de blev matchet med en fagrelevant forsker, der skulle hjælpe med at kvalificere projektet.

“KP går grundigt til værks. Dele af den undervisning, institutionen udbyder, skal være forskningsbaseret, så det er naturligvis både i arbejdspladsens og i min egen interesse, at projektet skaber værdi og bliver praksisnært”, forklarer Camilla Nørgaard.

Også Kira Saabye Christensen oplevede, at KP havde et stort fokus på at understøtte medarbejdere med lysten til at forske.

“Og da jeg i forvejen arbejdede med forskning og udviklingsprojekter, var det oplagt for mig at tage en ph.d. og bidrage med ny viden til pædagoguddannelsen”, siger den 46-årige cand.mag. i psykologi

og pædagogik. Hun forsker i børns overgange fra børnehave til skole.

#### Nødt til at optage lån

For dem begge kom det imidlertid som en overraskelse, at de skulle ansættes i stillinger uden for stillingsstrukturen.

“Mit lektortillæg bortfaldt. Jeg gik brutto 4.500 kroner ned i løn hver måned. Over tre år har jeg mistet så meget indtægt, at jeg har været nødt til at optage et lån”, fortæller Camilla Nørgaard, der forsker i, hvordan data indgår i arbejdet med at lede skoler.

Også Kira Saabye Christensen måtte sluge en stor månedlig løn-nedgang.

“Jeg delte på et tidspunkt kontor med en lektor fra læreruddannelsen. Vi startede samtidig og skulle begge færdiggøre vores ph.d. inden for tre år. Vi skulle under ph.d.-forløbet lægge det samme antal arbejdstimer på KP. Men der var flere tusinde kroners forskel på vores løn, for hun havde bevaret lektortillægget”, fortæller Kira Saabye Christensen.

Helt fra start har de to lektorer haft vanskeligt ved at se ræsonnementet i de forskellige lønindplaceringer. Derfor blev der under

lønforhandlingerne udarbejdet et uenighedsreferat, og det er det, der er baggrund for, at netop deres sager nu skal prøves ved faglig voldgift.

“Som gammel tillidsmand er det mig magtpåliggende, at der bliver ryddet op i professionshøjskolernes forskellige tolkninger af reglerne. Det er vigtigt, at vi har ens vilkår for de undervisere, der vil investere fagligt i at tage en forskeruddannelse”, siger Camilla Nørgaard.

Afklaringen er også vigtig, hvis professionshøjskolerne fortsat vil give samtlige ansatte lige mulighed for at videreudanne sig, supplerer Kira Saabye Christensen.

“Jeg kender til en enlig forsørger, der virkelig har været i tvivl om, hvorvidt det kunne hænge sammen økonomisk at hoppe ud i det”, siger hun.

#### Nej tak er ikke en mulighed

DM estimerer, at godt 50 adjunkter og lektorer på professionshøjskoler og erhvervsakademier er eller har været i gang med et ph.d.-forløb, siden der blev åbnet op for muligheden med den ændrede lov for

**“Jeg delte på et tidspunkt kontor med en lektor fra læreruddannelsen. Vi startede samtidig på vores ph.d. og skulle begge færdiggøre den inden for tre år. Under forløbet har vi lagt det samme antal arbejdstimer på KP. Men der var flere tusinde kroners forskel på vores løn”.**

**Kira Saabye Christensen, Lektor**

professionshøjskoler i 2013. Tommy Dalegaard Madsen forklarer, at DM gentagne gange har rejst problemet med professionshøjskolernes divergerende opfattelser over for SIU, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte.

“Styrelsen har efter vores opfattelse været enig i, at ansættelse skal ske efter stillingsstrukturen. Derfor undrer det os, at SIU i maj meldte ud til institutionerne, at det ikke længere er muligt at ansætte medarbejdere i en stilling omfattet af stillingsstrukturen, hvis de som led i deres ansættelse gennemfører et ph.d.-studium”, siger han.

Det er åbenlyst absurd, at de pågældende adjunkter og lektorer kan blive ansat på så ulige vilkår, påpeger Tommy Dalegaard Madsen.

“Det burde også være i institutionernes interesse at skabe attraktive karriereveje for de praksisnære forskere”, siger Tommy Dalegaard Madsen.

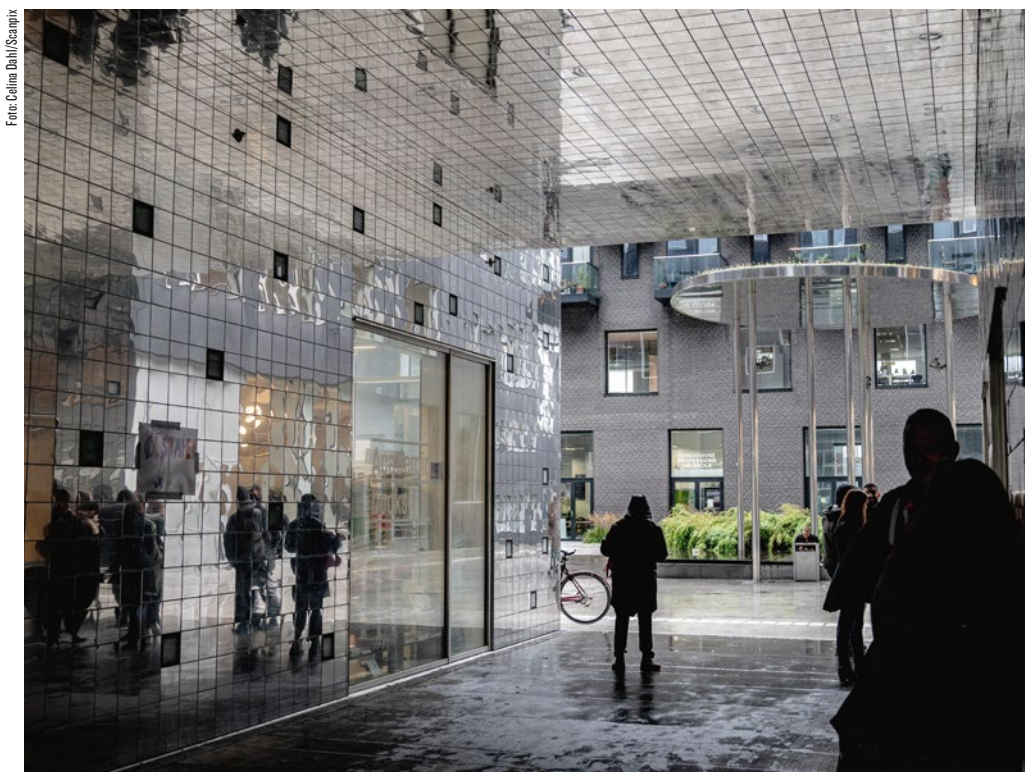
Det er i hvert fald ikke en option at sige nej til en forskeruddannelse, hvis man får den tilbudt. Heller ikke selv om lønnen er markant lavere. Det er Camilla Nørgaard og Kira Saabye Christensen enige om.

“Du skal igennem et mikroskopskole nåleøje for at få tildelt et stipendium, så når det sker, giver det ikke mening at give op. Så bider man i det sure æble og accepterer de skæve lønvilkår”, siger Kira Saabye Christensen.

I et langt og hektisk underviserliv er ph.d.en en fantastisk chance for at udvikle sig fagligt og få forskningskvalifikationer, tilføjer Camilla Nørgaard.

“Det er et knoklearbejde, men også et privilegium. Derfor er det også ret svært stå frem og klage over sin løn. Omvendt er det væsentligt, at problemstillingen bliver afklaret for dem, der kommer efter os. Det skal ikke være op til den enkelte at forhandle for sig selv”, fastslår hun.

■



Professionshøjskolerne indplacerer undervisere, der skriver en ph.d., vidt forskelligt. Det er vilkårene for to lektorer her på Københavns Professionshøjskole, og det skal nu prøves i faglig voldgift.

SMÅ UDBUD ER EN FIASKO:

# Fire ud af 10 uddannelsesstationer er lukket igen

10 uddannelsesstationer til 160 millioner har mere end svært ved at tiltrække studerende. Ansøbertallet daler, godt hver tredje studerende er faldet fra undervejs, og fire ud af 10 stationer er lukket igen. Projektet har været en fejlkonstruktion fra start, mener rektortalsmand.

**A**mbitionen om at skabe 500-1.000 lokale studiepladser ved at etablere 10 nye uddannelsesstationer er slået fejl.

Nye tal fra Danske Professionshøjskoler (DP) viser, at stationerne, der hver koster 16 millioner over fire år, tiltrækker så få studerende, at fire ud af 10 udbud helt har måttet lukke.

Derudover er hhv. 29 og 33 procent af de studerende, der begyndte at læse på stationerne i 2018 og 2019, faldet fra igen. Det er, ifølge DP's analyse, et relativt højt frafald sammenlignet med de ordinære udbud.

Læreruddannelsen i Randers under VIA er en af de uddannelser, der ikke har kunnet starte et nyt årgangshold op i år. Det har været dyre lærepenge, erkender uddannelsesdekan Elsebeth Jensen.

“Det har virkelig overrasket mig, at vi ikke har kunnet tiltrække flere unge i en by på Randers' størrelse. Men vi er blevet kloge”, siger dekanen.

Det er ikke muligt at tage en hel professions- eller erhvervsakademiuddannelse på en uddannelsesstation. Også studerende i Randers har skullet til en af de andre campusser i VIA for at tage store dele af deres undervisningsfag.

“Så længe det kun er muligt at

tage halvdelen af en uddannelse på en uddannelsesstation, så tror jeg, at frafaldet vil blive ved med at være højt”, siger Elsebeth Jensen.

## Små steder er sårbare

I alt er 143 studerende blevet optaget på stationerne i 2020 - heraf 40 på en nystartet sygeplejerskeuddannelse i Herning.

Når man er så langt fra målet om 500-1.000 nye lokale studiepladser, så skyldes det en fejlkonstruktion fra starten. Det mener Stefan Hermann, der er rektortalsmand for de seks professionshøjskoler.

“Det blev politisk besluttet, hvor stationerne skulle ligge, og at kun en del af en uddannelse skulle lægges geografisk ud. Det gør det meget vanskeligt at skabe noget, som er

holdbart, attraktivt for de unge, og som også hænger godt sammen fagligt”, siger Stefan Hermann.

En enkelt eller to, der dropper ud, kan få det hele til at skride.

“Det oplevede vi fx på læreruddannelsen i Helsingør, hvor mange forudsætninger ellers var på plads; det gode samarbejde med kommunen, ambitiøse aftaler om udvidet praktik med skoler og tilbud om studieboliger”, forklarer Stefan Hermann, der også er rektor på Københavns Professionshøjskole.

## Halve uddannelser duer ikke

Det var den daværende regering, der i 2018 var med til at diktere oprettelsen af nye satellituddannelser. Det skete som led i planen om at skabe “et Danmark i bedre balance”, også

**“Efter tre år med uddannelsesstationer står vi med den dyrekøbte erfaring, at det ikke duer at udbyde halve læreruddannelser i hver en lille by, hvor meget politikerne end ønsker det”.**

**Elsebeth Jensen**, uddannelsesdekan på VIA

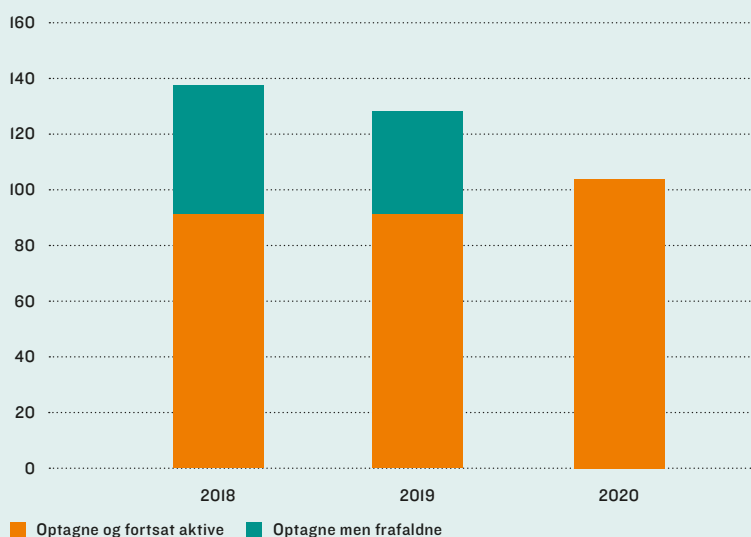
## Optag på professionshøjskolernes uddannelsesstationer 2018-2020

Institution	Uddannelse	Optagne i 2018	Optagne i 2019	Optagne i 2020
<b>Uddannelsesstationer godkendt før Bedre Balance II</b>				
UCL Fredericia	Lærer	31	40	24
VIA Holstebro	Lærer	34	27	27
VIA Randers	Lærer	21	18	0
VIA Viborg	Diplomingeniør i virtual og augmented reality	14	13	0
<b>Uddannelsesstationer fra Bedre Balance II</b>				
Absalon Kalundborg	Bioanalytiker	12	28	29
KP Helsingør	Lærer	20	12	0
UCL Fredericia	Automationsteknolog	9	4	10
UCL Svendborg	Serviceøkonom	9	13	8
UCN	Eksport og teknologi/Produktionsteknolog	0	0	0
VIA Holstebro	Diplomingeniør	9	6	5
<b>Uddannelsesstationer oprettet efter Bedre Balance II</b>				
VIA Herning	Sygeplejerske	-	-	40
<b>I alt</b>		<b>159</b>	<b>161</b>	<b>143</b>

Der er lang vej til de 500-1.000 nye studiepladser, som var målet. I 2018 optog uddannelsesstationerne 159 studerende, i år 143.

Kilde: Professionshøjskolernes indberetning, august 2020.

## Optag og frafald på professionshøjskolernes uddannelsesstationer, 2018-2020



33 pct. af dem, der begyndte at læse på en uddannelsesstation i 2018, er faldet fra igen. Blandt de optagne i 2019 er 29 pct. droppet ud. To af de uddannelser, der oprindeligt blev udbudt på en uddannelsesstation er i dag ordinære udbud og derfor er det reelle optag i 2020 på en station 104 i 2020

Kilde: Professionshøjskolernes indberetning, august 2020.

uddannelsesmæssigt. I det samlede udbud indgik seks professionsuddannelser og fire erhvervsakademiuuddannelser.

Også uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen og S-regeringens støttepartier har højt på dagsordenen at få spredt især velfærdsuddannelserne mere ud.

Men skal det lykkes, skal der tænkes radikalt anderledes. Det vurderer Elsebeth Jensen.

“Efter tre år med uddannelsesstationer står vi med den dyrekøbte erfaring, at det ikke duer at udbyde halve læreruddannelser i hver en lille by, hvor meget politikerne end ønsker det”, fastslår hun.

Stefan Hermann understreger, at professionshøjskolerne forstår den politiske interesse og selv tager forsyningsforpligtelsen alvorligt.

“Men det fungerer tydeligvis ikke, hvis finansiering, forudsætninger og aftaler ikke er på plads”, understreger han.

Nogle steder er grundlaget bare ikke til stede for at oprette en uddannelse.

“Andre gange fungerer det, som fx i Kalundborg, hvor bioanalytikeruddannelsen oplever et stigende ansøgstal”, siger Stefan Hermann.

Derfor skal man både se på uddannelsesstationer og hele uddannelser og i alt overvejende omfang bygge oven på de velfungerende campusmiljøer uden for de fire store byer, mener han:

“De eksisterer allerede, men har behov for en styrkelse, da grundlaget i dag mange steder er for spinkelt og sårbart”.

Det er også vigtigt at erkende, at der altid vil være huller i uddannelseslandskabet.

“Det var forkert at gribe processen an, som man gjorde sidst. Det er næsten umuligt at skabe et stærkt uddannelsesmiljø op af den bare mark. Vi er nødt til at lave noget mere robust og langtidsholdbart, ellers ender vi med nye fiaskoer”, siger Stefan Hermann. ■

*DM Professionshøjskoler bad uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen om en kommentar til tallene. Det lykkedes ikke inden bladets deadline.*

# Ingen må overlades til sig selv på tilfældighedernes perron

Det er på en bekymret baggrund, at jeg tager fat på denne leder om jeres undervisningsvilkår som et resultat af, at corona-epidemien ikke vil slippe sit tag i os. Det er som at være fanget i en føljeton af dårlige dramaer, man hellere vil være foruden, men jeg bliver nødt til at bidrage med endnu ét, for der er et kæmpe behov for en opmærksomhed på, hvad den fortsatte usikre situation gør ved vores arbejdsmiljø og trivsel.

Alle vores uddannelser er i gang igen efter en sommer, hvor de fleste af os var forhåbningsfulde for efterårets genåbning af uddannelsesinstitutionerne. Men vi vågnede atter op her i august og september. Flere af vores arbejdspladser lukkede ned, før vi overhovedet nåede at komme i gang. De fleste fortsatte planlægningen som bebudet, indtil mikroudbud ramte og nødudervisning igen blev en påtrængende realitet.

Jeg og DM's rådgivningsafdeling får markant flere henvendelser fra undervisere, som har et forøget arbejdspress pga. den dobbelte forberedelsesopgave: Den gammelkendte, mestendels fysiske form og det virtuelle i tilfælde af, at næste smitteudbrud sker imellem studerende på eget hold.

Mange undervisere skildrer arbejdsdage, der forøges med op imod det dobbelte antal arbejdstimer som en konsekvens af de situationer, hvor reelt nødudervisning skal foranstalles. Ledelser har i vid udstrækning i deres retningslinjer for coronahåndteringen lovet studerende, der af den ene eller anden årsag sendes hjem, at opretholde undervisningsforløb

og forventet konfrontation. Men det falder til enhver tid tilbage på den enkelte underviser, når der med meget kort varsel skal etableres en alternativ gennemførelsesplan. Undervisere sidder aften og nætter for at genforberede sig til morgendagens undervisningsseance.

I ledelser og i samarbejdssystemet skal der skal etableres en gensidig anerkendelse af, at jo mere der bestemmes af coronatilfældigheder, jo dårligere og mere vanskelige bliver vilkårene for underviserens egen planlægning og arbejdstilrettelæggelse.

Vi befinder os i et arbejdstidsparadigme, hvor forventninger til kvalitet beror på graden af

gennemskuelighed i opgavetildeling og dialog. Men samtidig er det også et paradigme, som bygger på tillid til underviserens registrering af faktisk forbrugt arbejdstid. Vi må i den nuværende situation sørge for, at vi får bekræftet kontrakten med hinanden om, at ingen overlades til sig selv på tilfældighedernes perron. Samarbejdssystemet må etablere en samtale om, hvad der kan iagttages af trivselsmønstre ifm. det øgede forberedelsesbehov og hvordan arbejdspresset kan kollektiviseres, så vi ikke accepterer, at det bliver op til den enkelte at håndtere coronaens faste tag i undervisningssektorerne. Udfordringerne er kollektive og ansvaret er ledelsernes.

Alt for mange undervisere befinder sig akut i en overhalingsbane af planlægning og forberedelse med stor risiko for at køre galt i bestræbelserne på at håndtere den dobbelt didaktiske udfordring. Vi må alle gøre vores til at undersøge, hvad denne 'ny-normal' kan medføre af stress og nedslidning.



Foto: Jesper Voldgaard

## KOLOFON

dm professionshøjskoler

er sektorblad for DM-medlemmer, der arbejder på professionshøjskoler og erhvervsakademier

## REDAKTIONS-GRUPPEN:

Tommy Dalegaard Madsen og Anders Henning Simonsen

## REDAKTIONS-SEKRETÆR:

Pernille Siegumfeldt

## DESIGN OG PRODUKTION:

OTW A/S  
www.otw.dk

## FORSIDE-ILLUSTRATION:

Bob Katznelson

## NÆSTE NUMMER:

af dm professionshøjskoler udkommer den 6. november 2020.

## EFTERÅRETS MØDER

### Fremtidens læreruddannelse

7. november 10.30-16.15  
DM, Åboulevarden 23,2, 8000 Aarhus C

Bestyrelsen for Professionshøjskoler og Erhvervsakademier inviterer til oplæg og debat.

### TR-seminar: Digital teknologi og det gode arbejdsliv

25.-26. november 10-18  
Comwell Kolding, Skovbrynet 1, 6000 Kolding

Landsklubbens årlige seminar for tillidsvalgte i DM sætter fokus på teknologiens betydning for vores arbejdsliv, og hvordan medarbejderne kan få indflydelse på digitaliseringsprocesser. Tilmeldingsfrist: 13. november.